

مقایسه بی‌حسی موضعی همراه تسکین و آرامبخشی با بیهوشی ناچیه‌ای در رزکسیون پروستات از طریق پیشاپراه

چکیده:

مقدمه و هدف: به طور معمول رزکسیون ترانس یورتال پروستات تحت بی‌حسی نخاعی یا بیهوشی عمومی انجام می‌شود. یک روش جایگزین استفاده از تزریق داروهای بی‌حسی موضعی همراه تزریق داروهای آرامبخش جهت این عمل می‌باشد. هدف این مطالعه ارزیابی کارایی و عوارض بی‌حسی موضعی همراه با تزریق داروهای آرامبخش جهت انجام این عمل می‌باشد.

مواد و روش‌ها: در این کارآزمایی بالینی آینده‌نگر که طی سال‌های ۱۳۸۴ - ۱۳۸۵ در بیمارستان شهید لبافی‌نژاد تهران انجام شد، ۶ بیمار با بزرگی خوش‌خیم پروستات که کاندید عمل جراحی رزکسیون ترانس یورتال پروستات بودند، به طور تصادفی به دو گروه ۲۰ نفره تقسیم شدند. در گروه اول بی‌حسی نخاعی به روش استاندارد انجام شد. در گروه دوم ۵ دقیقه قبیل از شروع عمل ۲۵ میلی‌گرم دیازپام همراه با ۵۰ - ۲۵ میلی‌گرم پتیدین داخل وریدی تزریق می‌شد. سپس ۱۰ میلی‌لیتر ژل لیدوکائین ۲ درصد در پیشاپراه تزریق و پوست ناچیه سوپرایپویک با ۲ میلی‌لیتر لیدوکائین ۱ درصد بی‌حس و با استفاده از یک نیدل نفرستومی شماره ۲۲ از محل بی‌حس شده وارد و با هدایت انگشت ۱۰ - ۲۰ میلی‌لیتر لیدوکائین ۱ درصد در سطح سروزی جلوی رکتوم و اطراف رأس پروستات تزریق شد. برای بی‌حسی عصب پشتی آلت ۱۰ - ۵ میلی‌لیتر لیدوکائین ۱ درصد در قاعده آلت و زیر استخوان پوییس تزریق و سپس در کلیه بیماران عمل به روش استاندارد انجام شد. در صورت عدم ایجاد بی‌حسی مناسب یا عدم تحمل بیمار روش بیهوشی مناسب انجام می‌شد. شدت درد حین و بعد از عمل با معیار سنجش بصری درد اندازه‌گیری شد. داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از نرم افزار SPSS و آزمون‌های آماری مجدول کای، فیشر و مان‌ویتنی تحلیل گردید.

یافته‌ها: متوسط اندازه پروستات در گروه با بی‌حسی موضعی ۲۵ گرم (دامنه ۱۰ - ۵۰) و در گروه با بی‌حسی نخاعی ۲۷/۵ گرم (دامنه ۱۰ - ۵۰) بود. در گروه با بی‌حسی موضعی ۲۵ بیمار (۸۳/۳ درصد) فاقد درد یا درد خفیف داشتند و ۵ بیمار (۱۶/۷ درصد) درد متوسط تا شدید را گزارش کردند. در گروه با بی‌حسی نخاعی نوع شدت درد بالا به ترتیب در ۲۶ و ۴ بیمار (۷/۸۶ و ۱۲/۳ درصد) گزارش شد. درد غیر قابل تحمل در گروه ۱ و ۲ به ترتیب در ۷ و ۴ بیمار (۲۳/۲ و ۱۳/۳ درصد) مشاهده شد. ۳ بیمار در گروه با بی‌حسی نخاعی وجود درد و نارضایتی و ۵ بیمار در گروه با بی‌حسی موضعی (۳ نفر درد شدید و ۲ نفر عدم رضایت) نیاز به بیهوشی عمومی یا استفاده از سایر داروها مانند کاتامین داشتند. دو بیمار در گروه نخاعی بعد از عمل سردد متوسط داشتند و از نظر سایر یافته‌ها تفاوت قابل ملاحظه‌ای با هم نداشتند.

نتیجه‌گیری: بی‌حسی موضعی همراه با تزریق داروهای آرامبخش و مسکن یک روش مناسب، کارا و این‌جهت انجام رزکسیون ترانس یورتال پروستات در بیماران دارای پروستات با وزن کمتر از ۵۰ گرم می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: پروستات، رزکسیون درون پیشاپراه، بی‌حسی موضعی

دکتر همایون آقامحمدی*

دکتر صدرالله محرابی سی‌سخت**

دکتر علی اکبر زاده‌پاشا***

دکتر مهدی اکبرتبار طوری****

* متخصص بیهوشی، استادیار دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، بیمارستان شهید لبافی‌نژاد، گروه بیهوشی

** فلوشیپ فوق تخصصی اندوپرولوژی و لپاروسکوپی، دانشیار دانشگاه علوم پزشکی یاسوج، دانشکده پزشکی، گروه اورولوژی

*** متخصص اورولوژی، استادیار دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، بیمارستان شهید لبافی‌نژاد، گروه اورولوژی

**** دکترای تغذیه، استادیار دانشگاه علوم پزشکی یاسوج، دانشکده بهداشت، گروه تغذیه

تاریخ وصول: ۱۳۸۷/۱۰/۱۰

تاریخ پذیرش: ۱۳۸۷/۱۲/۱۹

مؤلف مسئول: دکتر صدرالله محرابی سی‌سخت
mehrabi390@yahoo.com پست الکترونیک:

مقدمه

است، بنابراین تمایل به استفاده از روش‌های جایگزین در این بیماران رو به افزایش است(۴ و ۳).

یک روش جایگزین برای این روش مرسوم انجام رزکسیون ترانس یورترال پروستات تحت تزریق بی‌حس کننده موضعی با یا بدون داروهای مسكن و آرام بخش است که در مطالعه‌های مختلف به آن اشاره شده است(۲ و ۳). در این تکنیک جراحی از تسکین به علاوه بی‌حسی موضعی^(۱) و بستن عصب پشتی پنیس استفاده می‌شود.

استفاده از بی‌حسی موضعی به تنها یک همراه داروهای مسكن تزریقی به طور وسیع جهت انجام نمونه‌برداری پروستات با هدایت سونوگرافی به کار رفته است(۴)، با این وجود کاربرد آن در اعمال جراحی پروستات و مثانه مانند بزرگی خوش‌خیم پروستات و رزکسیون تومورهای مثانه طی سال‌های اخیر رو به افزایش است(۵). هدف این مطالعه ارزیابی کارایی و عوارض این تکنیک در رزکسیون ترانس یورترال پروستات می‌باشد.

مواد و روش‌ها

در این مطالعه کارآزمایی بالینی کنترل شده آینده‌نگر که طی سال‌های ۱۳۸۶ - ۱۳۸۵ در بیمارستان شهید لبافی‌ژناد تهران انجام شد، تعداد ۶۰ بیمار با شواهدی از انسداد ادراری و اندازه پروستات کمتر از ۵۰ گرم بعد از اخذ رضایت کتبی و تأیید کمیته اخلاق دانشگاه مورد مطالعه قرار گرفتند. انتخاب بیمار بر اساس اندازه پروستات(به وسیله معاینه

بزرگی خوش‌خیم پروستات شایع‌ترین تومور

خوش‌خیم مردان در سن بالای ۵۰ سال بوده به طوری که طبق بررسی‌های پاتولوژیک حدود ۶۰ درصد مردان بالای ۵۰ سال و قریب ۹۰ درصد مردان بالای ۸۰ سال درجاتی از بزرگی خوش‌خیم پروستات را نشان می‌دهند(۲ و ۱).

درمان بزرگی خوش‌خیم پروستات با توجه به سن بیمار، عالیم انسدادی و تحریکی مجاری ادراری و اندازه پروستات در معاینه انگشتی مقعد و سونوگرافی یا سیستوسکپی تعیین می‌گردد و از درمان‌های انتظاری تا اعمال جراحی باز یا اعمال جراحی برش یا برداشت پروستات از طریق پیشابرایه که با استفاده از انرژی الکتریکی، اولتراسوند، لیزر یا امواج رادیویی با فرکانس بالا انجام می‌گیرد متفاوت می‌باشد(۲ و ۳).

مرگ و میر و ایجاد عوارض در برش از طریق پیشابرایه از جراحی باز پروستات پایین‌تر است. به طور کلی رزکسیون ترانس یورترال پروستات تحت بیهوشی عمومی یا ناحیه‌ای انجام می‌گیرد و در بیماران با انسداد مجاری ادراری عالیم را به خوبی برطرف می‌کند(۱).

هر چند انجام عمل تحت بی‌حسی منطقه‌ای (نخاعی یا اپیدورال) به خصوص در بیماران با مشکلات قلبی - عروقی و یا بیماری‌های ریوی علاوه بر کاهش میزان عوارض، شانس ترومبوز وریدی را نیز کم می‌کند، با وجود این در تعدادی از بیماران، استفاده از بی‌حسی منطقه‌ای نیز با عوارض همراه

۲۰ - ۱۰ میلی‌لیتر از لیدوکائین ۱ درصد در قسمت سروزی دیواره رکتوم تزریق شد تا برآمدگی قسمت قدامی دیواره رکتوم حس شود. برای بی‌حسی عصب پشتی آلت، ۱۰ - ۵ میلی‌لیتر لیدوکائین ۱ درصد در ناحیه پشت عصب در محل اتصال آلت و زیر استخوان عانه تزریق شد. در بعضی از بیماران به خصوص در آنها که نیاز به مئاتوتومی داشتند ۲ میلی‌لیتر از لیدوکائین ۱ درصد در فرنولوم تزریق شد.

به دنبال بی‌حسی موضعی یک شیت ۲۴ فرنچ(۱) جریان متناوب رزکتوسکوپ گذاشته شد و عمل به روش استاندارد در دو گروه به وسیله یک جراح انجام گرفت. بعد از اتمام جراحی خونگیری انجام و یک سوند شستشوی سه راه در داخل مجرای ادرار گذاشته شد. در طی عمل جراحی اگر تکنیک مورد آزمایش جواب نمی‌داد یا بیمار ناراضی بود از دیگر تکنیک بیهوشی(ناحیه‌ای و یا عمومی) برای بیمار استقاده می‌شد. همه بیماران در طول عمل جراحی به وسیله یک متخصص بیهوشی پاییش می‌شدند. روز بعد از جراحی هموگلوبین و هماتوکریت اندازه‌گیری و در صورت عدم وجود هر گونه عارضه، سوند ادراری در اولین و یا دومین روز بعد از عمل جراحی از بدن بیمار خارج می‌شد. درد و ناراحتی بر روی مقیاس بصری درد ثبت می‌شد(بین بدون درد و حداقل درد). این ارزشیابی به وسیله یک مشاهده‌گر در طی عمل جراحی و به وسیله بیمار یک روز بعد از

و سونوگرافی) انجام شد. بیماران بر اساس اندازه پروستات به گروههای؛ کمتر از ۱۰، ۱۰ - ۲۰، ۲۰ - ۳۰ و ۳۰ - ۴۰ گرم تقسیم شدند. بیماران با سابقه سوء استفاده از بی‌حس کننده، درمان با داروهای ضد انعقادی، فشارخون کنترل نشده، بیماری پارکینسون، بیماری عروق مغزی، اعتیاد، دیابت ملیتوس، نارسایی احتقانی قلب و سکته قلبی در شش ماه اخیر از مطالعه حذف شدند. در بیماران بدون احتباس ادراری میزان ماکریم جریان ادرار و ادرار باقیمانده اندازه‌گیری شد. نمونه‌های خون برای تعیین هموگلوبین و هماتوکریت جمع‌آوری شد. به همه بیماران یک ساعت قبل از عمل یک گرم سفالوتین داده شد. بیهوشی نخاعی به روش کلاسیک به وسیله یک متخصص بیهوشی انجام شد. پنج دقیقه قبل از بیهوشی موضعی ۲۵ میلی‌گرم دیازپام به علاوه ۵۰ - ۲۵ میلی‌گرم پتدين از طریق تزریق وریدی تجویز شد. بعد از آماده‌سازی و پوشاندن بیماران ۱۰ میلی‌لیتر ژل لیدوکائین ۲ درصد به وسیله سرنگ در داخل مجرای ادرار تزریق و در آنجا به وسیله کلامپ پنیس برای ۳ - ۵ دقیقه نگه داشته شد.

پوست بالای ناحیه شرمگاهی به وسیله نیدل شماره ۲۲ و با دو میلی‌لیتر لیدوکائین ۱ درصد بی‌حس شد. سپس یک سوزن شماره ۲۲ نفروستومی یا نخاعی از طریق سوراخ کردن منطقه بی‌حس شده بالای ناحیه شرمگاهی وارد فضای رتروپوپیک شد. این سوزن به سمت نوک پروستات هدایت و در سطح پروستات و قسمت قدامی رکتوم با استفاده از انگشت نشانه به عنوان یک راهنمای بعد از لمس نوک سوزن،

معنی داری بین آنها مشاهده نشد. شیت رزکتوسکوپ و انجام عمل در ۸۳/۳ و ۹۶/۶ درصد از بیماران دو گروه خوب تحمل شده است که اختلاف معنی داری بین آنها وجود نداشت. در این مطالعه ۲۵ نفر(۸۳/۳) درصد از بیماران گروه بی حسی نخاعی و ۲۸ نفر (۹۳/۱۵) درصد از بیماران گروه بی حسی موضعی اظهار داشتند که اگر آنها نیاز به بیهوشی مجدد داشته باشند همان روش را ترجیح می دهند. ۳ بیمار در گروه نخاعی (یکی به علت درد شدید و دیگری به علت عدم موقفيت در بیهوشی) و ۵ نفر در گروه موضعی (۳) بیمار به علت درد شدید و دو بیمار به علت عدم رضایت) به بیهوشی عمومی نیاز پیدا کردند و یا داروی اضافی نظیر کتابمين دریافت کردند و از نظر نیاز به نوع دیگر بیهوشی تقاؤت معنی دار آماری بین آنها وجود نداشت.

عوارض مرتبط با روش در طول عمل فقط محدود به یک نفر در گروه یک بود که چار حمله ناگهانی تشنج شد. در این بیمار ۶۰۰ میلی گرم لیدوکائین استفاده شده بود. این حمله به وسیله دیازپام کنترل شد و عمل بیهوشی عمومی و جراحی بدون هرگونه حادثه ای کامل شد. مقادیر لیدوکائین، پتین و دیازپام استفاده شده به ترتیب ۷۶، ۴۵۲±۲، ۴۹±۱۰ و ۵±۲ میلی گرم بوده است. داده های مربوط به زمان عمل و بعد از عمل در جدول ۱ نشان داده شده اند. تنها در شک به سوراخ شدن کپسول پروسات اختلاف معنی داری بین دو گروه وجود

جراحی انجام می شد. از بیماران خواسته می شد دردی را که داشته اند با استفاده از مقیاس صفر به معنی عدم وجود درد و ۵ به معنی درد غیر قابل تحمل مورد ارزیابی قرار دهند.

عوارض حین و بعد از عمل و رضایت مندی بیماران از بیهوشی در طول عمل و بعد از عمل جراحی ثبت می شد. بیماران ۲۰ و ۶۰ روز بعد از عمل جراحی پیگیری و کارآرایی جراحی به وسیله سیستم امتیاز بندی سازمان بهداشت جهانی و یورو فلومتری مورد ارزیابی قرار گرفت. داده های جمع آوری شده با استفاده از نرم افزار SPSS^(۱) و آزمون های آماری مجنور کای^(۲)، فیشر^(۳) و مان ویتنی^(۴) تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها

میانگین اندازه پروسات در گروه بی حسی موضعی ۲۵ گرم (دامنه ۵۰-۱۰) و در گروه بی حسی نخاعی ۲۷/۵ گرم (دامنه ۵۰-۱۰) بود. طبق ارزیابی فرد پایشگر گروه بی حسی موضعی ۲۵ نفر(۸۳/۳ درصد) بدون درد یا دارای درد خفیف (درجه ۰-۲) و ۵ نفر (۱۶/۷ درصد) دارای درد متوسط تا شدید بوده اند. در گروه با بی حسی نخاعی این ارزیابی ها به ترتیب در ۲۶ و ۴ بیمار (۸۶/۷ و ۱۲/۳ درصد) گزارش شد. آزمون دقیق فیشر اختلاف آماری معنی داری بین آنها نشان نداد. ارزیابی بیماران از شدت درد در گروه یک ۲۳ بیمار (۷۶/۷ درصد) درجه ۰-۲، و در ۷ بیمار ۲۲/۳ درصد) درجه ۵-۳ بود. در گروه نخاعی ۲۶ بیمار (۸۶/۲ درصد) درجه ۰-۲ و ۴ بیمار (۱۲/۳ درصد) درجه ۵-۳ را گزارش کردند. تقاؤت آماری درصد) درجه ۵-۳ را گزارش کردند. تقاؤت آماری

1-Statistical Package for Social Sciences
2-Chi-Square Test
3-Fisher Test
4-Mann Witney U-Test

نتایج اختلاف معنی‌داری را در امتیازات عالیم سازمان بهداشت جهانی در دو گروه نشان داده است ($p=0.02$). در پارامترهای دیگری که در جدول ۲ نشان داده شد بین دو گروه اختلاف مهمی وجود ندارد. دو ماه بعد از جراحی حجم باقیمانده در همه بیماران کمتر از 20 ml بود. یک بیمار در گروه بیهوشی نخاعی دو ماه بعد از جراحی دچار بی‌اختیاری استرسی شده بود.

جدول ۱: مقایسه متغیرهای مورد بررسی در دو روش بی‌حسی موضعی همراه آرامبخشی و بی‌حسی نخاعی در رزکسیون پروستات از طریق مجرای ادرار

متغیرها	نوع بی‌حسی	بی‌حسی موضعی	بی‌حسی نخاعی
میانگین سن بیماران(سال)	$64 \pm 3/6$	$65 \pm 6/2$	
مدت جراحی (دقیقه)	$50 \pm 9/2$	$52/8 \pm 12/8$	
مدت برش (دقیقه)	$40 \pm 8/9$	$42/1 \pm 12/8$	
مقدار سرم برای شستشو (لیتر)	$17/2 \pm 2/9$	$19/3 \pm 4/9$	
شک به پارگی کپسولی(تعداد بیمار)	۲	۴	
وزن بافت برش داده شده (گرم)	$19/7 \pm 8/6$	$21/5 \pm 9/7$	
تزریق خون(تعداد بیمار)	۲	۳	
کاهش هموگلوبین بعد از جراحی(گرم بر دسی لیتر)	$1/9 \pm 1/5$	$2/3 \pm 1/2$	
کاهش هماتوکریت بعد از جراحی(گرم بر دسی لیتر)	$6/4 \pm 4/3$	$6/7 \pm 2/7$	
مدت سوند گذاری (روز)	$2/1 \pm 0/3$	$2/4 \pm 1/1$	
اقامت در بیمارستان(روز)	$2/3 \pm 0/26$	$2/2 \pm 0/8$	

جدول ۲: مقایسه امتیازهای مورد بررسی در دو روش بی‌حسی موضعی و نخاعی قبل و بعد از جراحی پروستات از طریق مجرای ادرار

نمره امتیاز عالیم	نوع بیهوشی	بی‌حسی موضعی	بی‌حسی نخاعی	سطح معنی‌داری
امتیاز عالیم قابل از جراحی (سازمان بهداشت جهانی)	$28(19-25)$	$26(11-25)$	NS	
امتیاز عالیم 20 روز بعد از جراحی (سازمان بهداشت جهانی)	$6(2-19)$	$4(1-11)$	$p=0.04$	
امتیاز عالیم 60 روز بعد از جراحی (سازمان بهداشت جهانی)	$6(1-10)$	$2(1-8)$	$p=0.03$	
میانگین حداکثر جریان ادرار قبل از جراحی (میلی لیتر در ثانیه)	$6/6 \pm 2/6$	$7/4 \pm 2/1$	NS*	
میانگین حداکثر جریان 20 روز بعد از جراحی (میلی لیتر در ثانیه)	$22/2 \pm 7$	$21/5 \pm 5/7$	NS*	
میانگین حداکثر جریان 60 روز بعد از جراحی (میلی لیتر در ثانیه)	$22/6 \pm 4$	$20/6 \pm 4$	NS*	
ناتوانی جنسی قبل از جراحی(درصد)	۹	۸	NS*	
ناتوانی جنسی بعد از جراحی(درصد)	۱۲	۱۳	NS*	

*NS: Not Significant

داشت($p=0.03$). از نظر عوارض بعد از عمل جراحی تنها دو بیمار به دنبال بیهوشی نخاعی دچار سردرد شدند که با استراحت و دریافت مسکن بهبود یافتد، در غیر این صورت اختلافی بین دو گروه وجود نداشت.

با خارج‌سازی سوند یک روز بعد از عمل جراحی دو بیمار در گروه موضعی و یکی در گروه نخاعی دچار احتباس شدند که با سوندگذاری مجدد بهبود یافتد. نتایج مربوط به 20 و 60 روز بعد از عمل جراحی در جدول ۲ نشان داده شده است. مقایسه

بحث و نتیجه‌گیری

را فراهم کرد(۶). پایش شخصی بیماران در مطالعه حاضر کنترل درد را در ۸۲/۳ درصد گزارش کرد که این میزان با ارزیابی درد قدری متفاوت بوده است. ۷۶/۴ درصد بیماران درد خفیف را گزارش کردند که با دیگر گزارش‌ها قابل مقایسه است. در مطالعه بچارا و لوین(۴) ۸۵ درصد از بیماران درد نداشتند و یا درد خفیف داشته‌اند(۷). نتایج مطالعه حاضر نتایج قبلی را تأیید کرده و گسترش داده است، ولی در این پژوهش بیماران با عالیم انسداد بعد از مثانه و وضعیت عمومی خوب در مطالعه شرکت داده شدند. بیماران به طور کلی بی‌حسی موضعی را به بیهوشی عمومی ترجیح می‌دهند(۸). در مطالعه حاضر ۸۳/۳ درصد از بیماران در گروه بی‌حسی موضعی و ۹۳/۱ درصد در گروه نخاعی همان روش و تکنیک را ترجیح می‌دادند. شکی وجود ندارد که تکنیکی که در طول زمان انجام آن بیمار هوشیار است و واکنش‌های محافظتی را حفظ می‌کند، به طور طبیعی و ذاتی بر بیهوشی عمومی که در آن بیمار هوشیار نیست و نیاز به محافظت راه هوایی دارد برتر می‌باشد. رزکسیون ترانس یورترال پروستات تحت آرامش بخشی و بی‌حسی موضعی ابتدا برای بیمارانی که بیهوشی مرسوم برای آنها خطر زیاد داشت به کار رفت. میزان موقوعیت این روش در این گروه از بیماران راضی

رزکسیون ترانس یورترال پروستات درمان انتخابی در اغلب موارد بزرگی خوش‌خیم پروستات می‌باشد که نیاز به مداخله جراحی دارند، این عمل اغلب تحت بی‌حسی نخاعی، اپیدروال یا بیهوشی عمومی انجام می‌شود، با وجود این در تعدادی از بیماران به علت اختلالات قلبی - عروقی و موارد منع استفاده از روش‌های مذکور نیاز به استفاده از بی‌حسی موضعی یا سایر روش‌های کم تهاجمی جهت انجام این عمل می‌باشد(۴ و ۳). بنابراین هدف این مطالعه ارزیابی کارایی و عوارض این تکنیک در رزکسیون ترانس یورترال پروستات می‌باشد.

به طور کلی روند مطلوبی در تمایل به سمت استفاده از بی‌حسی موضعی و درمان سرپایی بیماران وجود دارد. لیختنشتاين و همکاران^(۱) (۱۹۷۲) رزکسیون ترانس یورترال پروستات را به وسیله بی‌حسی موضعی در ۶۵ بیمار انجام دادند(۴). ناوالون و همکاران^(۲) (۲۰۰۶) یک تکنیک جدیدی را با استفاده از بی‌حسی ناحیه‌ای شرح داده است که با تکنیک مورد استفاده حاضر متفاوت بود، به طوری که آنها لیدوکائین را از طریق پرینیال تزریق کردند(۵). اوراندی^(۳) (۱۹۹۴) ۸۱ مورد جراحی آندوسکوپی، از جمله ۱۰ مورد عمل رزکسیون پروستات از طریق پیشاپاره، با استفاده از سوزن تزریق رزکتوسکوپ انجام داد و در ۸۰ مورد یک روش جایگزین بیهوشی

1-Lichtenstein et al

2-Navalón et al

3-Orandi

4-Bechara & Levine

اگر مواد بی‌حس کننده خارج از فاسیای داخل لگنی به داخل شبکه لگنی نفوذ پیدا کند گردن مثانه بدون درد خواهد بود. بعضی از محققان توصیه به تزریق در اطراف و زیر گردن مثانه می‌نمایند (۱۱ و ۱۰)، ولی نیازی به تزریق یا نفوذ در ناحیه گردن مثانه نمی‌باشد. در تکنیک بی‌حسی موضعی وقت کافی برای برش وجود دارد (۱۲). میانگین زمان برش در مطالعه، حاضر ۴۰ دقیقه بود و خاصیت بی‌حس کنندگی لیدوکائین ۹۰ دقیقه طول می‌کشد. بیشترین بافت برش داده شده ۴۴ گرم بود و از نظر پژوهشگران این مطالعه، همه بیماران با اندازه پروستات کمتر از ۵۰ گرم می‌توانند تحت بی‌حسی موضعی قرار گیرند. انتخاب اندازه ۵۰ گرم به عنوان مرز بالایی برای بی‌حسی موضعی به علت وضعیت بیماران بوده است. زیرا در این مرکز معمولاً بیماران با اندازه پروستات کمتر از ۸۰ گرم تحت رزکسیون ترانس یورترال پروستات قرار گرفته بودند. امتیاز عالیم سازمان بهداشت جهانی برای همه بیماران کمتر از ۱۰ بعد از دو ماه از جراحی بوده است. حداقل میزان جریان دو ماه بعد از عمل در همه بیماران ۱۵ یا بیشتر بوده است.

این مطالعه نشان می‌دهد که رزکسیون ترانس یورترال پروستات با بی‌حسی موضعی همراه با آرامبخشی بی‌حسی موضعی جهانی (دتروسور) را حفظ می‌کند و در همان زمان به بیمار اجازه حرکت و از سرگیری مصرف طبیعی مایعات و رژیم غذایی را می‌دهد. در تکنیک بی‌حسی موضعی جراح باید از حرکت اضافی رزکتسکوپ و از برش بافت‌های غیر از پروستات اجتناب کند. برش گردن مثانه در بعضی از بیماران دردناک است (۱۰ و ۹).

کننده بوده است (۸). سپس این قدم منطقی بود که از آرامبخشی و بی‌حسی موضعی به عنوان روش انتخابی برای بیماران سالمتر نیز استفاده شود و این روش پیشرفت موفقی داشت (۹). در بیمارستان لبافی نژاد تهران معمولاً بیماران با اندازه پروستات کمتر از ۸۰ گرم برای رزکسیون ترانس یورترال پروستات کاندید می‌شوند. سلامت روش موضعی خوب به نظر می‌رسد. مقدار کلی لیدوکائین ۴۵۰ میلی‌گرم بود. هیچ گونه عوارض قلبی و ریوی دیده نشد. نتایج حاصل از قضاوت از روی امتیازات عالیم، یوروفلومتری و تخمین شخصی بیماران همگی نشان می‌دهند که رزکسیون ترانس یورترال پروستات تحت بی‌حسی همراه با آرامبخشی یک روش درمانی مؤثر برای رفع انسداد ادراری است. حجم ادرار باقیمانده کمتر از ۲۰ میلی‌لیتر بود. میانگین وزن بافت پروستات بربیده شده در این مطالعه ۲۵ گرم بود و تکنیک ساده و به صورت سرپایی انجام شد.

بی‌حسی موضعی همراه با آرامبخشی عملکرد عضله مثانه (دتروسور) را حفظ می‌کند و در همان زمان به بیمار اجازه حرکت و از سرگیری مصرف طبیعی مایعات و رژیم غذایی را می‌دهد. در تکنیک بی‌حسی موضعی جراح باید از حرکت اضافی رزکتسکوپ و از برش بافت‌های غیر از پروستات اجتناب کند. برش گردن مثانه در بعضی از بیماران دردناک است (۱۰ و ۹).

می باشد. بهبود در علایم کلینیکی ارتباطی با
تکنیکهای بی حسی ندارد. روی هم رفته تحمل عالی و
عوارض در حد جزئی می باشد. مزایای حرکت زود
هنگام و کنترل مثانه جراح را قادر خواهد ساخت تا
زمان بستری بعد از عمل را کاهش دهد. علی‌رغم
وجود نتایج مطلوب با بی حسی موضعی و ایجاد
عوارض خفیف پیشنهاد می شود که مطالعه با حجم
نمونه بیشتر و به خصوص در بیماران با اندازه
پروستات بالاتر از ۵۰ گرم که کاندید رزکسیون درون
پیشاپراهی پروستات می باشد انجام شود.

تقدیر و تشکر

بدینوسیله بر خود لازم می دانیم که از
معاونت محترم پژوهشی دانشگاه شهید بهشتی و
پرسنل بیهوشی بیمارستان شهید لبافی نژاد تهران که
حمایت مالی طرح را به عهده داشته و در انجام طرح
ما را یاری نمودند، کمال تشکر و قدردانی به عمل
آوریم.

Comparison of Sedation With Local Anesthesia and Regional Anesthesia in Transurethral Resection of Prostate (TURP)

Aghamohammadi H*,
Mehrabi S**,
Zadehpasha AA***
Akbartabar Turi M***.

*Assistant Professor of Anesthesiology, Department of Anesthesiology, Shahid Labafinejad Hospital, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran

**Associate Professor of Urology, Department of Urology, Faculty of Medicine, Yasuj University of Medical Sciences, Yasuj, Iran

***Assistant Professor of Urology, Department of Urology, Shahid Labafinejad Hospital, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran

Assistant Professor of Nutrition, Department of Nutrition, Faculty of Health, Yasuj University of Medical Sciences, Yasuj, Iran

ABSTRACT:

Introduction & Objective: Transurethral Resection of Prostate (TURP) is usually performed under regional or general anesthesia. An alternative to conventional anesthesia is performing of TURP under local anesthetic infiltration with sedation. The aim of this study was to evaluate the efficacy and complication of sedoanalgesia in TURP.

Material & Methods: In a prospective clinical trial from September 2006 to December 2007, 60 patients (30 in each group) with prostate hypertrophy, candidate for TURP, were randomly assigned into two groups. In the first group, standard spinal anesthesia was done. In the second group, five minutes before the operation, 25 mgs of diazepam plus 25-50 mgs of pethidine was intravenously administered followed by injection of 10 ml lidocaine 2% gel in the urethra and the skin in the suprapubic area was anesthetized with 2 ml of 1% lidocaine. Using a 22 gauge nephrostomy needle, the suprapubic skin was punctured and the needle was directed toward prostate apex and 10-20ml of 1% lidocaine was injected at the serosal aspect of the rectal wall. For dorsal nerve block, 5-10ml of 1% lidocaine was injected at penopubic junction, and then a standard TURP was performed. Patients were switched to another anesthetic technique if the selected technique failed. Severity of pain was assessed by visual analogue scale.

Results: The average prostate size was 25 grs (range 10-50 grs) in the local anesthetic group (group 1) and 27.5 grs (range 10-50 grs) in the spinal group (group 2). In the local anesthetic group, 82.3% had no or mild pain while moderate to severe pain was reported in 16, 7% of the patients. In the group with spinal anesthesia, these were 93.1% and 6.9% respectively. Intolerable pain was observed in 23.3% and 13.8% of groups 1 and 2 respectively ($p>0.05$). Two patients in spinal group and 5 in local anesthetic group (3 due to severe pain and 2 for unsatisfaction) required conversion to general anesthesia or receiving additional drugs such as ketamine ($p=0.06$). Postoperatively, 2 patients experienced headache following spinal anesthesia; otherwise there was no significant difference between two groups.

Conclusion: local anesthetic TURP with sedation is safe, effective and suitable for patients with prostate glands below 50 gr who require TURP.

KEYWORDS:
Prostate,
Transurethral Resection,
Local Anesthesia

Received: 30/12/2008
Accepted: 09/03/2009

Corresponding Author: Mehrabi Sisakht S
Email: mehrabi390@yahoo.com

REFERENCES:

- 1.Graversen PH, Gasser TC, Wasson JH, Hinman F Jr, Bruskewitz RC. Controversies about indication for transurethral resection of prostate. *J Urol* 1989; 141(3): 475-81.
- 2.Moffat NA. Transurethral resection of prostate and bladder tumors. *Urol Clin North Am* 1987; 14(1): 115-9.
- 3.Loughlin KR, Yalla SV, Belldegrun A, Bernstein GT. Transurethral prostatic incision and resections under local anesthesia. *J Urol* 1987; 60(2):185.
- 4.Leocádio DE, Frenkl TL, Stein BS. Office based transurethral needle ablation of the prostate with analgesia and local anesthesia. *J Urol* 2007; 178(5): 2052-4.
- 5.Navalón Verdejo P, Sánchez Ballester F, Ordoño Dominguez F, Pallás Costa Y, Juan Escudero J, Cánovas Ivorra JA. Endoscopic treatment of the benign prostatic hyperplasia with local anesthesia and sedation in patients with high surgical or anaesthesical risk. *Actas Urol Esp* 2006; 30(1):46-52.
- 6.Orandi A. Urological endoscopic surgery under local anesthesia, a cost reducing idea. *J Urol* 1984; 132(6):1146-7.
- 7.Bechara G, Levin S. Nerve block in prostatic surgery. *J Urol* 1996: 156; 1659-61.
- 8.Rassam S, Thomas HF. Local anesthetic for cataract surgery. *Lancet* 1989; 1(8629):110-1.
- 9.Birch BR, Anson KM, Miller RA. Sedoanalgesia in urology: a safe, cost-effective alternative to general anaesthesia. A review of 1020 cases. *Urology* 1991; 38(2): 113-8.
- 10.Chander J, Gupta U, Mehra R, Ramteke VK. Safety and efficacy of transurethral resection of the prostate under sedoanalgesia. *BJU Int* 2000; 86(3):220-2.
- 11.Cam k, Sener M, Kavikci A, Kmany A, Erol A. Combined periprostatic and intraprostatic local anesthesia for prostate biopsy, double-blind. Placebo controlied, randomized trial. *Jurol* 2008; 180(1): 141-4.
- 12.HollingSworth JM, Miller DC, Weij T. Local anesthesia in transrectal prostate biopsy. *Urology* 2006;67(6): 1283-4 Review.